

РЕШЕНИЕ

№ 24843

гр. София, 21.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в
публично заседание на 26.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **4899** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.
Образувано е по жалба от 07.05.2025г. на М. У. А. М., [дата на раждане] в С., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], срещу Решение № 2345/10.03.2025г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при МС, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата и в съдебно заседание на 26.06.2025г. са развити доводи за неправилност на постановеното решение, като се твърди, че същото е постановено в нарушение на административнопроизводствените правила и на материалния закон. Изложени са твърдения, че анализът на изложената в решението обстановка в С. е формален и не съответства на личната бежанска история на жалбоподателя, като административният орган не е изследвал обстоятелствата при местоживеенето му в С.. Твърди се, че решението не съобразено с правата, гарантирани от Женевската конвенция -правото на труд, правото на натурализация, чл.3 от ЕКПЧОС и чл.3 §2 от Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне. Твърди се, че връщането на жалбоподателя в С. би поставило живота и сигурността му в заплата. По същество се иска отмяна на решението.

Изложени са твърдения, че анализът на изложената в решението обстановка в С. е формален и не съответства на личната бежанска история на жалбоподателя, като административният орган не е изследвал обстоятелствата при местоживеенето му в С.. Твърди се, че решението не съобразено с

Решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело C-465/07. Твърди се, че връщането на жалбоподателя в С. би поставило живота и сигурността му в заплата, като излага твърдения, че продължава безогледното насилие и съществува опасност да бъде мобилизиран. Твърди се, че административният орган неправилно е приел в оспорвания акт, че Турция е трета сигурна страна. По същество се иска отмяна на решението.

Ответникът- Председателят на ДАБ при МС, не изпраща представител в съдебно заседание.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител в съдебно заседание.

Административен-съд С.-град, Първо отделение, 21-ви състав, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 19.11.2024 г. жалбоподателят е подал молба за предоставяне на международна закрила с вх. ПМЗ-В-578/19.11.2024 г. в РПЦ – С. до председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при МС. /л.51/

Във връзка с подадената молба е бил съставен Регистрационен лист, съдържащ данни на жалбоподателя /л. 49/.

По делото са представени доказателства, видно от които жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ).

На 30.01.2025г. е получено писмо от ДАНС с изразено становище, че не възразява да бъде предоставена закрила на жалбоподателя, в случай че отговори на условията на ЗУБ. /л.29/

На 09.01.2024 г. е проведено интервю с жалбоподателя, за което е съставен протокол /л.31/. Пред интервюиращия орган жалбоподателят е заявил, че през юни 2023г. нелегално е напуснал С., като се е установил в Турция за година и три месеца. Твърди, че не е подавал молба за международна закрила там, защото „щяха да ме върнат в С.“ Посочил е, че е работил по време на престоя си в Турция, но в края на 2024г. турските власти обискирали завода, в който работел и го накарали да се върне в С., поради което жалбоподателят преминал в България през границата нелегално. В интервюто жалбоподателят е посочил, че искал да стигне до Германия, където имал роднини, но бил задържан в България. Посочил е, че не е осъждан, няма проблеми заради принадлежността си към етническата група, към която принадлежи, не е имал проблеми заради религията, която изповядва, не е участвал в религиозна организация или общност, не е бил член на въоръжена групировка, не е членувал в политическа партия или организация, не е бил във взаимоотношения с армията или полицията на С.. Като последен адрес е заявил областта Х., както и че родителите му са в С., а брат му е в Турция, където имал пребиваване. Като причина за оставането на семейството му в С. е посочил липсата на финансова възможност да напуснат страната си по произход. Като причина за напускане на С. е посочил, „заради кюрдите и свободната армия“, тъй като искали да се присъедини към тях. В интервюто твърди, че кюрдите все още управляват в С.. Изрично е заявил, че не му е оказвано насилие, не е получавал лично заплахи, отправени към него, но кюрдите му казали, че ще „вземат баща му“, като след това твърди, че Свободната армия не е идвала да го търси.

За преценката на основателността на подадената молба за международна закрила, е изготвена справка на дирекция „Международна дейност“ в ДАБ при МС /л. 27/ за изясняване на актуалната обществено-политическа обстановка в С. и в Турция. В справката за С. от 14.03.2025г. е

посочено, че в резултат на предприета офанзива от бунтовниците, на 27.11.2024г. групировката „Х. Т. ал Ш.“ предприема голяма офанзива в С., след което сформира временно правителство, а Б. А. напуска страната. Посочено е, че на 09.12.2024г. е обявена амнистия да всички военни, приети на служба в сирийските въоръжени сили при режима на Б. А., както и амнистия на целия военен персонал на служба при бившия режим. На 17 декември 2024г. лидерът на „Х. Т. ал Ш.“ обявява, че всички бунтовнически фракции ще бъдат разпуснати и ще бъдат интегрирани в Министерство на отбраната. На 21.12.2024г. е съобщено, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си.

В справката за Република Турция от 27.12.2024г. е посочено, че турският Закон за чужденците и международната закрила предвижда три вида статута на международна закрила, които са разгледани детайлно в справката- за лица, идващи от европейска страна на произход, за лица от неевропейска страна на произход и за лица, които не отговарят на условията за бежанец, но са били подложени на изтезание или смъртно наказание в страната си по произход. Изрично е посочено, че за бежанците от С. турската държава прилага режим на временна закрила, който предоставя на ползващи се от него право на законен престой, както и известно ниво на достъп до права и услуги. Посочено е, че турските власти предлагат защита срещу връщане на всички търсещи убежище лица с произход извън Европа, които отговарят на определението за бежанец съгласно Конвенцията на ООН за статута на бежанците от 1951г. Изрично е разгледан въпроса дали Република Турция отговаря на определението за „Трета сигурна държава“ относно гражданите на С., като статута на временна закрила в Турция се придобива на групова основа и достъпен и за сирийски граждани, като са разгледани отделните хипотези.

С решението, предмет на съдебната проверка за законосъобразност, издадено на основание чл. 75, ал. 1 т.2 и т.4 ЗУБ, молбата за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут е отхвърлена. След анализ на заявените от жалбоподателя обстоятелства, сочени като основания за предоставяне на международна закрила, е прието от административния орган, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец съгласно чл. 8 и чл. 9 ЗУБ. В решението е посочено, че липсват законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8 ЗУБ. По отношение на чл. 9 ЗУБ се посочва, че лицето не е направило релевантно искане за предоставяне на закрила от държавата си.

По отношение на условията за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т.1 и т.2 от ЗУБ е посочено от органа, че в молбата за закрила липсват твърдения за реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание, екзекуция, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Не се установява спрямо лицето да са предприети такива действия от официалните власти на С., самият жалбоподател не излага подобни твърдения в молбата си за международна закрила.

Разгледана е хипотезата за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, като е посочено, че не се установяват разширенията, дадени в решение от 17.02.2009г. на СЕО по дело С-465/2007г. и в чл. 15 б. а) и б) от Директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане на чл.9, ал.1, т. 1 и 2 ЗУБ. В решението е посочено, че от приложената по делото справка не може да се направи извод за наличието на въоръжен конфликт на територията на цялата страна, и не е установено спрямо молителя да са налице сериозни потвърдени заплахи, които да са актуални към момента на производството, за да се счита, че ако се завърне на територията на държавата си по произход, то би изправен пред риск от тежки посегателства, релевантни за предоставяне на хуманитарен статут.

С оглед на така установената фактическа обстановка и събраните доказателства по делото, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна и в срок, срещу подлежащ на обжалване валиден административен акт. Разгледана по същество е неоснователна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, съгласно чл. 48, ал. 1 ЗУБ. Спазени са административнопроизводствените правила-от доказателствата по делото се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него арабски език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон в частта, в която е отказано предоставяне на статут на бежанец. Решението е постановено след обстоен анализ на бежанската история на лицето, като изведените правни изводи за липса на основния по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства. Административният орган е взел предвид справките на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ относно С., с отчитане на общото положение в държавата на произход на жалбоподателя, актуалната политическа и икономическа обстановка към датата на издаване на решението. С оглед престоя на жалбоподателя година и три месеца в Турция, в оспорваното решение е направен анализ на възможността за М. да получи закрила в Република Турция. Отделно от това, в мотивите на оспорваното решение са посочени противоречията в обясненията му по време на интервюто, като е направен правилния извод, че в случая се касае не за бежанец, а за икономически мигрант

Според настоящия съдебен състав възражението, че липсва анализ на личната бежанска история на жалбоподателя е неоснователно. Мотивите на решението разкриват пълен анализ на доказателствените материали, а изводите относно обстоятелствата, относими към предпоставките за предоставяне на закрила, са изложени по начина, указан в процесуалния закон. Обсъдени са всички доказателствени източници, като обосновано е прието, че не се установява наличие на някое от основанията за предоставяне на исканата международна закрила. Отказът за предоставяне на международна закрила е основан на съдържащите се в мотивите на решението констатации относно преценката на общественно-политическа обстановка в С. и липсата на данни за осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В резултат на задълбочен анализ на събраните доказателства е формиран обоснован извод за отсъствие на установените в ЗУБ материалноправни предпоставки по чл.8 ЗУБ.

Материалноправните предпоставки за предоставяне статут на бежанец са установени в нормата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Нормата изисква наличие на основателни опасения от преследване на

чужденеца в държавата му по произход, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, като по тези причини същият не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. За предоставянето на статут е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, или изразява политическо мнение, които са в основата на преследването. Според дефиницията, дадена с нормата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните му права, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност. Субекти, извършващи преследване, могат да бъдат: държавата и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Също така недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че държавата или партии или организации, контролиращи значителна част от нейната територия, включително международни организации, не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследването. Действията на преследване могат да бъдат: физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца. Посочените мотиви по време на проведеното от ДАБ интервю настоящият състав намира, че не са от кръга на обстоятелствата по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, поради което не е налице основание за предоставяне на хуманитарен статут. Кандидатът не е преследван поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждения. Спрямо него не е било упражнявано физическо насилие и не е бил обект на репресии.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ- МС е отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на М. А. Х., статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон и в частта, в която е отказано предоставяне на хуманитарен статут. Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание,

нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № С-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални. В случая, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията, направени по време на интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за Сирийската арабска република на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС.

В случая, изводите на административният орган са правилни предвид представените доказателства за настъпилата впоследствие съществена промяна в обществено-политическата обстановка в страната по произход на жалбоподателя – Сирийската арабска република. В справката за С. от 14.03.2025г. е посочено, че на 09.12.2024г. е обявена амнистия да всички военни, приети на служба в сирийските въоръжени сили при режима на Б. А., както и амнистия на целия военен персонал на служба при бившия режим. На 17 декември 2024г. лидерът на „Х. Т. ал Ш.“ обявява, че всички бунтовнически

фракции ще бъдат разпуснати и ще бъдат интегрирани в Министерство на отбраната. На 21.12.2024г. е съобщено, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си. Промяната в общественно-политическата обстановка в страната води отпадане на заплахата за военна мобилизация, още повече, че по време на интервюто жалбоподателят е заявил, че официално не е получавал повиквателна и в този смисъл изложените от него твърдения в тази насока следва да се преценяват внимателно.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че обстановката в страната на произход на кандидата за хуманитарен статут е претърпяла съществена промяна, но същата не отговаря на критериите по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, тъй като държавата започва да се възстановява, предприети са мерки за гарантиране правата на гражданите на С. и възстановяване на дейността на институциите. Следва да се има предвид и факта, че родителите на жалбоподателя са останали в страната им по произход, както и да се вземе предвид и изложеното в справката от 14.03.2025г. за предприети масивни действия за подобряване условията в страната по отношение на транспорт, образование, финансиране и правна защита и връщане на бежанци обратно в С..

В този смисъл е и Решение №4180/17.04.2024г. на ВАС, по адм. дело №9932/2024г. на ВАС, Решение №13735/17.12.2024г. по адм. дело №10324/2024г. по описа на ВАС, Решение №2110/04.03.2025г. на ВАС по адм. дело №11636/2024г. по описа на ВАС, Решение №4715/08.05.2025г. по адм. дело №3709/2025г. на ВАС, Решение №5124/19.05.2025г. на ВАС по адм. дело №3623/2025г. на ВАС, Решение №5228/20.05.2025г. на ВАС по адм. дело №3737/2025г. на ВАС, Решение №5260/20.05.2025г. на ВАС по адм. дело №3486/2025г. на ВАС, Решение №6346/12.06.2025г. на ВАС по адм. дело №3535/2025 по описа на ВАС и др.

Предвид изложеното, с оспореното решение административният орган правилно е приел, че не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут и статут на бежанец на жалбоподателя. Не са налице основания за отмяна на оспореното решение, поради което жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

С оглед изложеното, Административен съд – София-град, Първо отделение, 21-ви състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба от 07.05.2025г. на М. У. А. М., [дата на раждане] в С., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], срещу Решение № 2345/10.03.2025г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при МС, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от връчване на съобщението.

СЪДИЯ:

